Kort om vejledning om anerkendelse af ulykker samt tilhørende supplerende vejledninger om anerkendelse af ryg- og nakkeskader, om skulderskader, om knæskader, om fodskader, om tandskader og om psykiske skader

Vejledningernes indhold
Vejledningen om anerkendelse af ulykker beskriver de generelle krav til anerkendelse af en arbejdsskade, herunder kravene til bevisbyrde og årsagssammenhæng samt betydningen af personskadebegrebet.

De tilhørende vejledninger beskriver sammenhængen mellem skademekanismer/ påvirkninger og diagnosen/ skaden. De er delt op i typer af skader, fordi der knytter sig forskellige problemstillinger til de forskellige typer skader. Retningslinjerne er illustreret med eksempler. Vejledningerne om de enkelte skadetyper skal læses i sammenhæng med den generelle vejledning om anerkendelse af ulykker.

Vejledningernes vigtigste pointer

Vejledning om anerkendelse af ulykker – generelle betingelser
Tilskadekomne har bevisbyrden for, at der er sket en skade, og at denne skade har givet gener, som kan anerkendes efter loven.

Det omfatter, at der med overvejende sandsynlighed er årsagssammenhæng mellem hændelsen og skaden, og at lovens personskadebegreb er opfyldt. Klare personskader anerkendes, hvis der er årsagssammenhæng. Personskadebegrebet betyder, at skader uden behandling, som indenfor en sædvanlig tidshorisont er gået i sig selv, ikke kan anerkendes, da disse skader ikke er personskader i relation til loven.

Årsagssammenhængen mellem hændelse og skade omfatter både egnethed og lægefaglig sandsynlighedsvurdering, som konkret afhænger af skadetypen.

Vejledning om anerkendelse af ryg og nakkeskader
Vi opererer overordnet med to typer af skader i ryg og nakke – traumatiske skader og belastningsskader.

Traumatiske skader, er de typer af skader, der er forårsaget af en påvirkning i form af for eksempel et fald eller en kraftigt slag på ryggen, som typisk forårsager en klar personskade, herunder brud på rygsøjlen/halshvirvelsøjlen eller en diskusprolaps.

Belastningsskader er skader, der opstår ved ikke-traumatiske belastninger som for eksempel gentagne ensartede bevægelser, tunge løft eller indirekte belastninger.

Der findes forskellige diagnoser på skader i ryg og nakke. Der kan eksempelvis være tale om diskusprolaps, brud eller akutte smerter.

Vejledningen beskriver nærmere hvilke belastninger og påvirkninger, der er egnede til at medføre de forskellige skader.

Vejledning om skulderskader

Ved vurdering af, om en skulderskade er forårsaget af en given hændelse eller påvirkning, sammenholder vi hændelsen/påvirkningen med den diagnose, der er stillet eller de gener, tilskadekomne har efter skaden.

En skade i skulderen kan både opstå som følge af belastning og som følge af en direkte påvirkning mod skulderen.

Vejledningen beskriver nærmere hvilke påvirkninger der kan medføre hvilke diagnoser.

Vejledning om knæskader

En knæskade kan opstå enten som følge af vrid i knæet eller som følge af et direkte slag mod knæet. De hyppigste skader opstår som følge af vrid i knæet, dvs. tilskadekomne har været udsat for en relevant belastning, der kan medføre et vrid i knæleddet. Der kan være tale om rotationsbevægelse, en sidebevægelse, en vinkling eller en forceret strække/bøjebevægelse.

Skaderne i knæ kan være forskellige, der kan både være tale om behandlingskrævende eller varige smerter, bruskskade, meniskskade, korsbåndsskade og knoglebrud.

Vejledningen beskriver nærmere de forskellige skadetyper og hvilke belastninger, der skal til i forhold til de forskellige typer af skader.

Vejledning om fodskader

De typiske fodledsskader skader udgør skader på bløddele (ledbånd, sener, ledkapsler, muskler), skader på brusk og skader på knogle (ankelbrud).

Vejledningen beskriver med hvilken grad af lægefaglig sandsynlighed en påvirkning kan medføre en af de nævnte skader. Ved anerkendelse skal der være overvejende sandsynlighed for, at påvirkningen kan give den nævnte skade.

Vejledning om tandskader

Hvis man skader tænderne ved et slag eller fald, vil tandskaden normalt blive anerkendt som en ulykke hvis øvrige betingelser for anerkendelse er opfyldt.

Hvis tandskaden er sket under spisning – en såkaldt "tyggeskade", er det derimod ikke oplagt, at skaden kan anerkendes som en ulykke. Spisning er således normalt ikke en aktivitet, der er dækket af arbejdsskadeloven.

Vejledningen beskriver praksis for anerkendelse af tandskader.

Vejledning om psykiske skader

Mange former for udsættelser kan opleves som psykisk belastende. For at de efter arbejdsskadeloven kan udløse en psykisk skade, kræves en påvirkning af et vist omfang. Påvirkningen skal have karakter af en voldsom og dramatisk hændelse.

En psykisk skade kan være forårsaget af en fysisk påvirkning som eksempelvis vold eller voldsomme ulykker, hvor tilskadekomne direkte er involveret. En psykisk skade kan også opstå efter en ren psykisk påvirkning som eksempelvis trusler, uretmæssige beskyldninger, chikane, mobning eller andre stresspåvirkninger.

I vurdering af, om en hændelse er egnet til at forårsage udvikling af en psykisk lidelse, indgår hændelsens karakter, styrke og varighed. Konkret indgår i vurderingen elementer som, om der har været tale om livsfare, om tilskadekomne har følt sig hjælpeløs og på karakteren af en eventuel aggression fra en anden. Afhængig af situationen indgår også alvorligheden af hændelsen, mulige konsekvenser for tilskadekomne eller andre, offentlig omtale, overskridelse af moralske grænser, ansvar for handlen langt ud over kompetencer og lignende.

Vejledningen beskriver praksis i forhold til sammenhængen mellem belastningen og udviklingen af en psykisk reaktion.

Domme og principafgørelser nævnt i vejledningerne
Højesteretsdommen af 8. november 2013 der præciserede kravene til anerkendelse i forhold til, at der skal være tale om en personskade.

Ankestyrelsen udsender løbende principafgørelser på området, senest seks principafgørelser til forståelse af personskadebegrebet. Disse beskriver blandt andet, hvornår en hændelse/ påvirkning lægefagligt set er egnet til at give en varig skade.

Vedrørende somatiske skader er der tale om 33-14, 36-14 og 49-15. Principafgørelse 36-14 vedrører især betydningen af forudbestående helbredsmæssige forhold.

Vedrørende psykiske skader er det 24-15, 25-15 og 26-15, som blandt andet indeholder kriterierne for at kunne anerkende en PTSD som en arbejdsskade i lovens forstand.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring 1. juli 2016